

Trendy v letecké dopravě v době krize

Michal Kasal
ředitel Obchodu ČR

11.6.2009

- Nástup krize v roce 2008
- Dopady finanční krize 2008 – 2009 na letecké dopravce
- Vývoj letecké přepravy v I. Q 2009
- Reakce leteckých dopravců
- Opatření ČSA

Nástup krize v roce 2008

- **Klesající hospodářská aktivita, růst nejistoty**
- Prohlubující se finanční a ekonomická krize v USA a její šíření do ostatních částí světa => **globální ekonomická krize**
- **Vysoká volatilita cen ropy**, nejprve růst ceny - rekordní výše v červenci (147 USD za barel), následuje pokles (v prosinci 38 USD za barel)

1. Redukce pracovních cest ve firmách

- v lepším případě dochází k **přesunu od prémiových služeb ke standardním**

2. Omezení, resp. odklad výdajů i u leisure segmentu (dovolené, víkendy, VFR)

3. Výrazný pokles poptávky ve všech segmentech

- zejména v prémiové dopravě
- výrazný propad cargo přepravy (-22,8% za 1.Q 2009/2008)

4. Snížení využití nabízených kapacit (SLF)

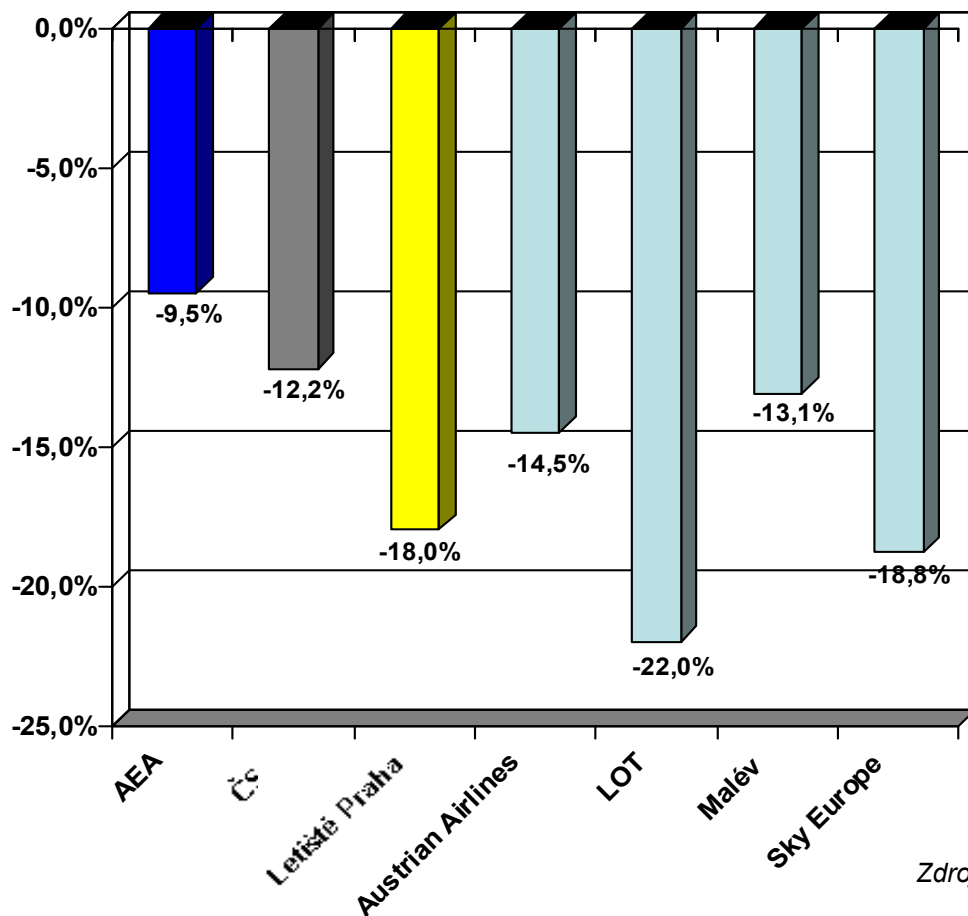
5. Za rok 2008 **ztráta** dopravců ve výši **8 mld. USD** (oproti zisku 5,6 mld. USD v roce 2007)

IATA Director General and CEO G. Bisignani:

„Letecké odvětví je v globální krizi a stále jsme ještě neviděli dno“.

Vývoj letecké přepravy v Q1/2009

Meziroční změna počtu cestujících pravidelné přepravy za období leden až březen 2009 (oproti 2008)

Zdroj: IATA + AEA + stránky přepravců

- **Poptávka** po letecké přepravě **klesá** po celém světě od 3.Q 2008 a trend trvá i v 2009.
- Propad prémiové dopravy o 20 % za 1. Q 2009 (IATA).
- České aerolinie jsou na pražském letišti nadprůměrně úspěšné.

Reakce leteckých dopravců

1. Redukce kapacit

- „Uzemnění“ části flotil
- Nasazování letadel s nižší kapacitou a lepšími ekonomickými parametry
- Rušení některých spojení resp. frekvencí

2. Vyjednávání se zaměstnanci

- Změny kolektivních smluv
- Zmražení, resp. snížení mezd
- Zkrácení pracovní doby
- Propouštění nadbytečných zaměstnanců

3. Snaha o získání vládních i dalších nepřímých podpor

- Podpora financování nákupů letadel
- Půjčky
- Daňové prázdny
- Podpora určitých skupin cestujících

4. Polarizace trhu

- Bankroty
- Nová spojení (silné aerolinky kupují slabé, resp. jejich trhy)

5. Jednání s výrobcí

- O odložení nebo zrušení dodávek objednaných letadel

Opatření ČSA

1. V zimě 2008/9 rušení některých frekvencí

- Ad hoc změny nasazovaných letadel v návaznosti na stav knihování

2. V letním období 2009 optimalizace letového řádu (nebyl přitom přerušen provoz do žádné destinace)

- ACMI pronájem dvou B734

3. Preference využívání ekonomičtějších letadel

- např. A319 oproti A320

4. Vyjednávání se zaměstnanci

- změna kolektivních smluv
- dosaženo dohody o zmražení mezd na úrovni roku 2008

Opatření ČSA - pokračování

5. Prodej služeb při odbavení

- upgrade do business třídy
- vstup do salónků

6. Prodej dodatkových služeb

- cestovní pojištění
- doplňkový prodej na palubě

7. Nový systém řízení cenotvorby (Origin&Destination)

8. Snižování fixních nákladů

9. Zajištění financování v době krize

DĚKUJI ZA POZORONOST

Otázky....